

ПОНЯТТЯ, ПРАВОВІ ОЗНАКИ ТА ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Фермерське господарство ще з давніх часів і до тепер є однією з організаційно-правових форм ведення сільського господарства, котра також є перспективною та сприяє самостійній заінтересованості виробника в наслідках закінченої роботи. Зародження фермерства в Україні було пов'язане саме з утворенням інституту приватної власності на землю. На сьогоднішній день, незважаючи на загальне прагнення щодо зменшення фермерських господарств, питання про організацію, розвиток та діяльність цієї форми господарювання не втрачає суттєвого значення та важливості на всій території держави. Адже, беручи до уваги всесвітню практику, ми можемо визнати, що малий та середній агровиробники є стержнем та основою аграрної економіки будь-якої держави. Всі ми знаємо, що завдяки фермерському господарству вирішується питання працевлаштування та зайнятості сільського населення.

Стаття 1 ЗУ «Про фермерське господарство» дає визначення, що фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, які висловили бажання виготовляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність та/або користування, у тому числі в оренду, для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, відповідно до закону. Фермерське господарство може бути створене одним або кількома громадянами України, які є родичами або членами сім'ї, відповідно до закону. Фермерське господарство має назву та може мати печатки [1].

На основі аналізу правового статусу фермерського господарства можна виділити такі притаманні йому ознаки :

1) фермерське господарство складається з трьох компонентів майнового комплексу, земельної ділянки та громадян, які виявили бажання здійснювати товарне сільськогосподарське виробництво;

2) воно підлягає державній реєстрації як юридична особа або фізична особа – підприємець;

3) воно є суб'єктом підприємницької діяльності у сфері товарного сільськогосподарського виробництва, тобто діє на аграрному ринку з метою отримання прибутку.

До провідних завдань фермерського господарства треба віднести:

– забезпечення зайнятості людей сільської місцевості суспільно

необхідною діяльністю, а також використання трудових ресурсів;

- виготовлення, переробку і реалізацію сільськогосподарської продукції;

- участь у розвитку та окультурені місцевості, де розташоване фермерське господарство;

- цільове використання переданої йому земельної ділянки у власність або наданої в користування.

Фермерське господарство підлягає державній реєстрації як юридична особа або фізична особа-підприємець. Ця форма господарства діє на основі установчого документа. Для юридичної особи в нас передбачено, що це статут, для господарства без статусу юридичної особи – договір (декларації) про створення фермерського господарства. В цьому документі зазначаються найменування господарства, його адреса, предмет та мета діяльності, порядок формування складеного капіталу, органи управління, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до господарства та виходу з нього та інші положення, що не суперечать законодавству України.

Фермерське господарство, яке зареєстроване як юридична особа, має статус сімейного фермерського господарства, за тої умови що в його підприємницькій діяльності використовується праця саме тих людей, які є лише члени однієї сім'ї відповідно до ст. 3 Сімейного кодексу України.

Фермерське господарство без статусу юридичної особи має статус сімейного фермерського господарства, якщо використання праці членів такого господарства, якими є саме фізична особа – підприємець та члени її сім'ї відповідно до статті 3 Сімейного кодексу України. Головою сімейного фермерського господарства може бути тільки член відповідної сім'ї.

Включення сімейним фермерським господарством інших громадян відповідно може здійснюватися виключно для виконання сезонних та окремих робіт, які безпосередньо пов'язані з діяльністю господарства і потребують спеціальних знань чи навичок [2]. Право створити фермерське господарство має дієздатний громадянин України, у віці 18 років в якого є бажання на створення саме фермерське господарство.

Передумовою до створення фермерського господарства, є набуття громадянами, які мають право на створення фермерського господарства, права власності чи користування земельною ділянкою. Щодо строку створення фермерського господарства, то законодавство не передбачає граничний строк, але закріплено, що ФГ підлягає державній реєстрації у порядку який передбачений законом для державної реєстрації фізичних осіб-підприємців чи юридичних осіб.

Список використаних джерел

1. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.
2. Аграрне право України : навчальний посібник / Т.Є. Харитонova, І.І. Каракаш / Одеса «Юридична література» 2017.
Науковий керівник: д.ю.н., доцент Гавриш Н.С.